

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Žalostna prikazen.

(Konec.)

Žalostno je to vsekako in žali človekoljubje, toda to bi še naj bilo, saj se otroci rešijo tako še večje nevolje, ki jih čaka. Doslej niso okusili si slasti, a tudi britkosti življenja se niso zavedeli. Drugače pa je, ako je tak otrok zadosti trden ter prestane kakor, tako detečja leta, sedaj se začenja za-nj cela, dolga vrsta britkosti. Doma nima očeta ne pozna in večkrat tudi matere ne ali ga pa je tiste sram. Revše dobi gosto v ušesa, da je hotiv, da je pankert ter še pri teh ne najde miru, ki ga imajo iz usmiljenja ali iz drugih uzrokov pri hiši.

Nihče ga ne pošlje v šolo ali če ga pošilja, stori to samo, ker mora in drži ga potlej tem trje na delo. Za-nj ni časa, da se oddihne in nihče ne kaže veselja, če se uči še pri vsem tem dobro, tedaj pa prejde tudi njemu veselje do učenja in uda se trmi, svoji volji. Še ne učaka tako brž leta, da sme iz šole, mora pa že biti za pastirja, za hlapca in če ga spraviš učiti se rokodelstva, ne godéva se mu bolje. Tudi tam mu je na poti maroga rojstva.

Dekletu godi se istotako slabo, ako še ne slabše in torej se ne čudimo, ako vidimo oba, dečka in dekleta, kmalu na polzkih potih. Jabelko ne pade daleč od jabelke.

Če se ne godi vsem tem otrokom tako, to je le izjema iz pravila in potrjuje še tem bolj pravilo. Pač se taki stariši vzemó v časih in dajo s tem tudi prejšnjim pravice zakonskih otrok, toda to se izgodi razmerno le redko, vsaj kolikor nas uči izkušnja. Uni pregled nam ne daje števila tacih zakonov, dobro pa bi bilo, ko bi se za naprej to zgodilo. Kolikor vemo, godi se še tako po nekaterih drugih državah, in ima torej, morebiti prav zato, pri njih tudi pregled o „ljudskem gibanju“ nekoliko jasniše lice. —

Za občne nravi pa tudi za gospodarstvene

razmere je po takem veliko število nezakonskih otrok slabo, prav slabo znamenje in država je dolžna sebi in svojim ljudstvom, da dela na to, naj se to nesrečno število skrči, čem prej in kolikor je mogoče. Ko so sklepali postavo gledé prostega moženja in ženjenja, rekli so liberalni gospodje, da bode ta postava to storila, toda izkušnja tega ni potrdila. Narobe število nezakonskih otrok še le raste sem od onih mal, to pa je, kakor smo že na drugem mestu poudarjali, le naravno. Deklina se vam ne brani več toliko zapeljevanja, odkar se ji odpira upanje, da jo zapeljivec vzame. Kaj pa jo čaka v takem zakonu, če ga doživi, na to v strasti ne utegne ali vsaj ne pomisli dovolj.

Vse drugo gre pa potlej samo naprej. Ker taki ženski kmalu ni več ali pa že tudi sama ni več za službo, vrne se včasih nazaj k starišem ter pomnoži število lačnih ust, včasih pa gre kje h komu v kočó ali viničarijo ter začne za-se nekako gospodinjstvo. Zapeljivec ali tudi več tacih zahaja k njej ter ji nosi, kar kje dobi — na tihem. Ni nemože, da se tudi celo priseli k njej ter živi z njo v divjem zakonu. Usta, ki kriče po „juhi in kruhi“, množijo se jima leto za letom in od todi pa do kraje ni veliko stopinj.

Gospodar, ki še ni brez vesti, odpravi ju sicer iz svoje kočé, toda drug se jih usmili in to morebiti v drugi občini, kjer jih ne poznajo. Tu ju imajo za moža in ženo in dela jima ne manjka. Na tako hodita s kraja rada ali hodi vsaj „mož“, dokler ne izpozna pri sosedih — shramb. Odslej pa mu že ni več za delo, dobiva pa den na den dobro jelo na mizo. Ako izpretakne za to tuje shrambe, to mu zaleže malo, saj mora živeti, „ženke“ in otrok tudi ne sme puščati lačnih. Tatvinsko gnjezdo pa vam je takó gotovo.

Občina bi imela tu seči vmes ali ona nima moči, v časih pa tudi ne volje za to, da razdere tak „zakon“. Tedaj pa ostane uboštvo in zločinstvo v svojem miru ter se množi na škodo

poštenih davkoplačilcev. To so v resnici žalostne razmere in skrajni čas je, odpravljati jih ali jih vsaj zabraniti, predno se udomačijo po deželi.

Pomoči se vé, da je po takem v tem treba, toda druge, zdatniše pomoči, ali mi je ne vemo, dokler se ne vrne država, cela in z vsem, kar ima in dela, na krščanska tla. Dokler pa ne bo tega, krpá se na-njej to, kar že več ne drži šiva.

Slov. šolsko društvo.

Vodstvo družbe ss. Cirila in Metoda v Ljubljani je imelo dne 5. avgusta 1886 ob 3. uri popoldne svojo 2. sejo. Navzočni vsi odborniki razven jednega v toplicah bivajočega.

Vsled sklepa odborovega v 1. seji izvršili so dotični gospodje svoj nalog. G. Iv. Hribar prečita oklic do slovenskega občinstva, g. Svetec navod in pouk za ustanavljanje podružnic. G. Vrhovnik je po tajništvu že izročil popularen spis o družbi ss. Cirila in Metoda. Vse to se bo po primerni poti v več tisoč izvodih spravilo mej naše ljudstvo.

Tajnik prečita zadnji zapisnik in tekoče poslovanje. — Dr. Vošnjak poroča o doposlanih novcih (gl. „Narod“ št. 177. „Slovenec“ 6. avg.)

Odbor sklène ustanoviti „otroško zabavišče“ v važnem mestu na Slov. Štajerskem ter privoli za to potrebno svoto.

Neki odbornik se pooblasti, da par nabi-ralnic preskrbi za jeden kraj na Štajerskem, ki se je za to oglasil.

Odbor sklène podružnicam poslati oklic, naj z veselnicami ali predavanji skušajo množiti prihodke, ker brez izdatnih dohodkov bi družba ne dosegla svojega namena.

Vsem podružnicam razposlala se bo tiskovina, na kateri vodstvu naznanijo svoje ofici-cijalno ime (kakor so si ga v pravilih izvolile) stalno načelništvo, število udov itd. S tem se jim bo ob jednem olajšalo uradovanje in se bo omogočila točna registratura vseh podružnic. Nekaj podružnic dozdej niti ni redno prijavlje-nih glavnemu vodstvu.

Kakor hitro dospejo odgovori vsled zad-njega odborovega sklepa poprašanih podružnic, skliče se prihodnja seja, vsekako že koncem tega meseca. Takrat se bo definitivno sklenilo o njih zadevah, osobito o predlogu Tržaške po-družnice, ki je ravnokar dospel in zelo razve-seliven.

Ustanovitev dveh podružnic, v Podgradu v Istri, ki se je konstituvala 2. avg., in v Šem-pasu na Goriškem, ki se ustanovi 8. avg., vod-stvo radostno vzame na znanje, želeč, da jih rodoljubi tudi po drugod hitro snujó, kjer se le vsaj 20 letnih članov zglesi.

Še jedenkrat opozarjamo, da naj podruž-

nice dopisujejo pod naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

Odbor uljudno prosi vse slovenske časopise, naj bi blagovoljno sprejemali poročila o tej vseslovenski družbi kar iz naših dnevnikov, da se prihranijo troški in preobilna pisarenja na vse strani.

Gospodarske stvari.

Kedaj naj se žrebeta odstavlja.

Koncem avgusta je navadno čas, da se začnejo žrebeta od kobil odstavljeti. Razumno je, da se pri tem ne da določiti den, ampak da je gledati na starost in razvitje žrebeta ter na stan kobile. Dalje, kakor 4—5 mesecev naj se žrebeta ne pušajo pri kobilah. Pozneje namreč bila bi žrebeta materam preveč nadležna. Kobile so tudi v tem času pogosto zopet že breje in morajo razun 4—5 mesecev starega žrebeta še tudi rediti sad, ki ga v sebi imajo, sad, kateri čem stareji je, tem več soka materi odtegne. Zdaj mora kobilá pa še prav težko delati, tako da se njene moči na treh straneh dokaj rabijo, in da se zamorejo le z obilnim in dobrim krmljenjem nadomeščati. Žrebe se pa v tem času že ležje odvadi matere, ter se zamore z drugo hrano prav dobro rediti.

Dalje, kakor 5 mesecev sme žrebe sesati le v tem slučaju, ako je slabo zraščeno, ako je morebiti zavoljo bolehnosti v razvitju zaostalo, kakor tudi, ako je kobilá dobro rejena ter se obilno krmi.

Odstaviti pa se zamore na dvojin način: polagama in mahoma. Na enkrat odstaviti žrebe, stane gotovo menj truda, pa je nevarnejše. Žrebe se na enkrat loči od matere; in zdaj se živali-ma toži drugi po drugi. To razodevate z vednim razgetanjem, letanjem in tudi s tem, da jima ni mar za jed. Nekaj dni moraš na živali dobro paziti, drugače ti znajo pobegniti, kajti tu se ne zmenijo za nobeno ograjo, ter so slepe za vsako nevarnost.

Pri kobilah, katere so se gonile, pa niso breje, ima ovo hrepenenje po žrebetu nekaj do-brega na sebi. Ker ji jed ne diši, se ji tudi toliko mleka ne zadeluje, to pa jo varuje, da se ji mleko ne zapeka, ali da se ji vime ne uneme, kar bi hude nasledke imelo. — Paziti je torej na vime; če je to napeto in polno mleka, mora se izmolsti. Kobilá naj se malo krmi in sicer z zelenjavo, pa ne z deteljo, naj se ji daje vsak den enkrat soli lizati, dokler nevarnost ne mine. — Pri brejih kobilah ni te nevarnosti. Pri teh se mleka itak manj zadeluje in potem služijo pomnoženi soki v hrano in rast sadu, ki ga ima žival v sebi.

Še slabše se godi žrebetom. Ker po materi žalujejo in jim ne diši jesti, zato shudijo. Na

to jih še pa ženejo pogosto v dalnje kraje, da pridejo v celo ptuje razmere, vse to jim je lahko vzrok mnogoterih bolezni, posebno smolike, katera je nadaljnemu razvitju in življenju živali toliko škodljiva.

Bolj bi torej kazalo žrebeta polagoma odstavljati, akoravno je to težavneje. Žrebe se dene v drug hlev, ter se spušča k materi le 2 ali 3krat na den. Med tem pa dobiva hrano, katero najrajši ima: phani oves, kratko, sladko, dišeče seno, dobi lizati soli. To pripuščanje k materi je vedno redkeje in preneha sčasom popolnoma. Mleko kobili polagoma useha, nevarnost za njo in za žrebe se manjša in drugo se drugega po časi odvadi.

Žal, da to počasno odstavljenje pogosto ni mogoče, ker se večina žrebet ne vzreja od lastnikov kobil, nego se žrebeta prodajo in kar na enkrat odpeljajo. Izjema bi se tu lahko storila, ko bi se prodajalec in kupec žrebeta pogodila, kako dolgo da naj še ostane žrebe pri kobili; tako se naj navadno ravna v naših krajih. — Pa tudi v tem slučaju se da težko izvršiti počasno odstavljenje, ker se lastnik kobile navadno ne briga več toliko za žrebe.

Sejmovi. Dne 23. avgusta na Pilštanju. Dne 24. avgusta v Arvežu, pri sv. Križu na Murskem polju, v Cmureku, v Središču, v Rogacu, v Slov. Bistrici in v Velenju. Dne 26. avgusta na Ljubnem v Savinjski dol., in na Bregu pri Ptuju.

Dopisi.

Od sv. Jurija na Ščavnici. (Volilni shod.) Znad gostilne g. Vaupotiča plapolale so velike zastave, cesarski dve in slovenska, strelba zadoni, ko naš kandidat za državni zbor, kanonik dr. Lavoslav Gregorec se bližava od farovža. Spremljajo ga preč. g. dekan Simonič, čč. gg. kaplana domača in g. Jož. Kukovec, deželni poslanec; pozneje prišli še so č. g. župnik Lorenčič, njihov brat č. g. A. Lorenčič, č. g. Davorin Kralj pa s svojimi izvrstnimi pevci od sv. Antona; ljudstva bilo je veliko zbranega. Izvoli se g. Jarnej Košar, kmet v Jamni za predsednika, ki navzoče v gladkejši slovenshini pozdravi. Prvič da besedo g. Kukovec, da poroča o svojem delovanju v deželnem zboru štajarskem. Pravi, da Slovenci v Gradcu ne najdemo pravice, ker ondi so zopet liberalci v večini. Ti so vedni sovražniki Slovincem, kar so zlasti zadnjič pokazali, ko so slovenskim šolam sklenoli vrinoti še hujšega ponemčurjenja, kakor se itak vrši. Govornik se je temu na vso moč upiral in zahteval narodnih šol. Nemci so sicer pri svojem nasilstvu ostali, pa slovenski poslanci so storili svojo dolžnost. G. poslanec omenja, kako je on l. 1877 tirjal sloven-

skih beril, sedaj jih imamo četvero. Škoda po toči storjena se je za ljutomerski in gornjeradgonski okraj z odpisovanjem davka popravljala, čeravno še dotična postava ni sklenena. Poslanec je to sam priboril; brigal se je tudi za podpore konjerejstvu; posrečilo se mu je tudi za popravljanje Mure niže od Radgone nekaj dosegni. Železnico od Maribora nad sv. Lenart, sv. Jurija v Ljutomer uže merijo, poslanec bode podjetje vsestranski podpiral. (Dobro, živio-klici in pesem: živi, živi Duh slovenski.)

Zatem razlaga kandidat dr. Lav. Gregorec svoj program. Zbrani so ga pazno poslušali in odobravljali, kako on namerava kmet-skemu stanu pomagati iz krempljev razsajajočega kapitala, narodu slovenskemu priboriti djansko obveljavo enakopravnosti ter Avstriji braniti nezavisnost in celokupnost. (Burni živio-klici, pesem: Slovenec sem.)

G. J. Zupanec, kmet iz Brkovec, navaja več postav in naredeb, ki so za kmetski stan slabe ter pravi, kako so mu kandidat iz srca govorili in besede iz ust jemali. Zato se strinja z njihovim programom. G. predsednik prebere dopis g. Božiča od Male nedelje, kjer pravi, da so tamošnji volilci z veseljem izvedeli kandidaturu bivšega 10letnega urednika „Slov. Gospodarja“ ter ga bodo jednoglasno volili.

Zatem priporoča še poslanec Kukovec ovo kandidaturu v živahnej besedi, na kar zbrani kanonika dr. Gregoreca s trikratnim živio-klicanjem pozdravijo kot svojega bodočega zgovornika v državnem zboru.

Predsednik izreče zahvalo poslancu Kukovecu za požrtvovalno delovanje za blagor ljudstva, priporoča jednoglasno izvolitev dr. Gregoreca in sklene sijajni ta shod s trikratnim živio na svitlega cesarja.

Iz Bosne. (K a t. d i j a š k o s e m e n i š č e.) Dijaško duhovno semenišče v Travniku v Bosni, naprava velikega pomena za bodoči razvitek krščansko-katoliškega cerkvenega življenja v tej zemlji, je storilo letos znamenit napredek. Dozidala se je namreč zala nova cerkva na čast svetemu Alojziju, izbranemu varuhu in priprošnjiku semenišča, in 1. dan meseca julija jo je presvetli nadškof in metropolit dr. Josip Stadler slovesno posvetil. Videlo se je, da je svečanost, pri kateri je bilo navzočih do dvajset duhovnov, blago in spodbudljivo se prijemala src katoliškega naroda in zlasti gojencev semenišča, ki so sicer sami tudi v nje povzdigo pripomogli s čednim in skladnim petjem. Možnari so slovesnost daleč na okrog oznanjevali, pogrešalo se je le zvonjenje, ker zvonov še nimajo. In trikrat koj v prvem mesecu je zadela cerkvico čast, da se je obhajala v njej slovesna služba Božja: na sam dan posvečenja; potem koj drugi dan, ki je bil petek po osmini Telvega, torej svetkovinec presvetega Srca Jezu.

sovega; in tretjič 31. dan julija, na god svetega Ignacija. To poslednjo pot je imel sveto opravilo prečastiti Fra Marijan Marković, Banjalučki biskup, slučajno te dni v Travniku pričujoč. — S prihodnjim šolskim letom se odpre tukaj peti razred gimnazije; dijakov, semenišč-nih in vunanjih bode okoli sto. — Število katolikov v Vrhbosanski nadškofiji se je v samem letu 1885 pomnožilo za več ko tri tisoče; za toliko več namreč se jih je rodilo, kakor pa jih je pomrlo (kakor poroča službeni list ordinarijata „Srce Isusovo“). Te mnogobrojne duše bodo svoj čas svojih pastirjev potrebovale. Bodi tedaj Travniško semenišče in sploh napredek katoliškega življenja v Bosni pobožnim Sloven-cem v molitev priporočan.

S Kumena na Pohorju. (Naša veseli-ca. Nemčurska surovost.) Tukajšnje kmetsko bralno društvo priredilo je v nedeljo, dne 8. t. m. veselico, katere se je udeležilo prav lepo število odličnih mož iz domače in sosednih župnij, kakor tudi več č. gosp. duhov-nikov. Počastilo nas je pa tudi več gospodov iz dalnjih krajev, kakor n. pr. naš vrli rojak, g. dr. Murko, kateri je bil pred kratkim odlikovan od samega svitlega cesarja z drago-cenim prstanom, g. Franjo Hauptman, profesor iz Gradca, g. I. Wresounig in več drugih poštenjakov iz Slov. graškega okraja; zastopani pa ste tudi bili društvi „Slovenija“ iz Dunaja in „Triglav“ iz Gradca. Veselica se je obnesla prav izvrstno, da, reči moram, nepričakovano. Po vsporedu so se vrstili govori, pesmi in igranje tako jedrnato, milo in izvrstno, da si zamore šteti društvo, kakor tudi vsak poslušalec v ponos, da se znajdejo med našim pri-prostim kmetskim ljudstvom take moči, kakor ste postavim Štefanova Micika pa Lakužičeva Lojzika. Bili smo zbrani kakor krotke bučelice, katere si nabirajo po solnčni livadi svojo hrano (zares moram reči, da sem si marsikaj zapom-nil) ali prekmalu pridejo razkačeni sršeni in hočejo pohlevne bučelice prepoditi. Dva naj-hujša sršena, katera imata največ strupa v sebi, toliko, da enega vleče čez navadno mero na dolgo, drugega pa ravno tako na široko, pri-divjata kakor besna z dvema žandarjema in oboroženim občinskim beričem med nas, ter s hripavim glasom žugata, naj gremo narazen. (Konec sledi.)

Iz Zreč. (Volitve.) S tem Vam spo-minjam, da so občinske volitve za našo občino že razpisane. Rodoljubi na noge, na delo, vsi skupaj združeno, da se bode ljudstvo poprej podučilo, in se mu povedalo, koga in kako naj voli. Tako se bodo vsi udeležili volitve, ter se nam ne zgodi, kakor je bilo zadnjokrat pri volitvah. Rojaki na noge, ako hočete, da bodo volitve boljše ter nas nemčurski živelj ne bode podjarmil. Sramota bila bi to naši občini. Ude-

ležite se vsi volitve in spoznajte, kdo da je sposoben za to med moži. Naj bi se tudi udo-vam v pravem času pooblastila oskrbela. Kako da se bodo volitve obnesle, in več kaj drugega Vam bom poročal poznej. Rodoljub.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Uže teden dni je tega, kar sta si v Gostinju avstrijski in nemški cesar segla v roke, vendar pa se govori in piše še zmerom veliko o tem shodu in mogočem pomenu njegovem. Mi sodimo, da je, kar se o tem piše, iz večine sama domišljija, to pa utegne vendar le biti resnica, da ste se Av-strija pa Nemčija še tesneje zvezali ter boste na to delali, da se ne bode kalil mir. — Drž. zbor snide se dne 21. septembra ter bode do konca oktobra skup, potem začnete pa se delegaciji. — Minister dr. pl. Gautsch dela marljivo in vidi se mu, da ima resnico v tem, do vtrdi domoljubje po šolah. Vse njegove dose-danje naredbe merijo na to. Tudi na vseučiliščih prijema trdno profesorje, ako se gaj zagreše v tem. Pri teh pa je bil že tudi skrajni čas, kajti na naših vseučiliščih so profesorji ali tuje ali židje. Le-ti pa ne poznajo ne avstrij-skega domoljubja ne naprav kat. cerkve ali pa jim je oboje trn v peti. Naj jim ga minister tedaj le izdere! — Shod učiteljev v Pragi pripoznava, da se preveč terja od otrok na ljud-skih šolah in se torej še to ne dosega, za kar obstojé take šole. To je po vsem resnica in bode treba nekaj učne tvarine na njih skrčiti. — „Kat. šolsko društvo“ je na Dunaju že eno ljudsko šolo pridobilo in bode ves poduk na njej po kat. načelih. Žalostno, da je v državi, čije prebivalci so iz največje večine katoliški, tacega društva potreba. — Dež. zbor za Šta-jarsko snide se bojda sredi meseca novembra, da reši delo, ker jih ga čaka. — Slov. šolsko društvo, družba sv. Cirila in Metoda, namerava v prvi vrsti skrbeti za koroške Slovence. To je dobro, kajti le-ti nimajo nobene slov. šole in se po vseh vaséh vteplje slovenskim otrokom nemilo nemščina v glavo. — Poslanec g. A. Obreza je vzbolel in nekateri listi so brž raz-nesli vest, da je odložil poslanstvo. Na srečo pa se g. poslancu vzboljšuje zdravje, in torej ne bo nič z njegovo odložbo. Bila bi pa to tudi velika izguba za Kranjsko. — V Kleniku na Notranjskem je dne 12. avgusta ubila strela 14 ovac. Umrla sta na Kranjskem že dva de-lalca za kolero. — V Gorici trpé pomanjkanje pitne vode in radi bi si je napeljali iz Čepovana. — Učitelji po Primorju še vedno tožijo, da imajo prepričlo plačo. To je tudi brž ko ne res-nica in jim torej želimo, da se jim vzboljša. Naj bi le tudi na duhovnike ne pozabili, saj so gledé plačo le-ti sila slabi. — V Trstu in

njeni okolici žanje še neprestano kolera. Vreme se jim spreminja skoraj vsak den in prouzročuje rast strašne morilke. Iz „taborja“ tamošnjih Slovencev ne bode letos nič, to pa ravno zavoljo kolere. — Na hrvaškem Primorju okoli Reke imajo kolero prav, kakor v Trstu, če se ne v višji meri. — Pravna stranka dr. Starčevića razpada. Umaknil se ji je sedaj nje najbistrejši ud, dr. Hinković. — Kardinal in nadškof v Zagrebu, Mihajlovič, obhajal je zlato sv. mašo in so mu svitli cesar z ozirom na to poslali lastnoročno pismo. — Kakor smo že v zadnjem „Sl. G.“ opomnili, poslali so svitli cesar tudi ogerskemu ministru lastnoročno pismo, toda to je Madjare nekam poparilo, kajti svitli cesar so v njem odločno povedali, da ne pusté cesarske vojske cepiti niti rušiti duha, ki mora biti v njej edin — ta, ki navdaja nje najvišjega poglavarja, t. j. svitlega cesarja.

Vnanje države. Bolgarski knez, Aleksander Battenberški imel je Srbe na sumu, da se pripravljajo na boj zoper njega. Srbska vlada pa je temu odločno oporekla, češ, da niti ne misli na vojsko, kajti pomanjkuje ji denarja. To se ji tudi lahko verjame, zakaj Srbi imajo že nad 300 milijonov dolga. To je za majhino kraljestvo ogromna svota. — Turčija se bliža Rusiji in pravi se, da obstoji med njima že neka zveza, ako kdo katero njiji napade. Čisto neverjetna ni ta novica, saj imate obe veliko in skorej istih sovražnikov. Nadvojvoda Karol Ludvik, brat svitlega cesarja, vrnil se je iz Rusije. Car in carica sta ga spremila na kolodvor. Ta shod je bil v istem času, kakor shod v Gostinju in menda tudi ravno za to, da bi svet ne sodil tega shoda krivo, češ, da Rusija ni več v zvezi z Nemčijo in Avstrijo. — Zborovanje nemških shodov v Fuldi je bil vseskozi srečen in so se škofje v vseh vprašanjih zedinili. Svet se čudi, čemu je čedalje več nemških oficirjev, preoblečenih, po Rusiji. Ali so mar ogleduhi? — Velik zbor delalcev v Bruselju na Belgijskem se je dne 15. avgusta nepričakovano mirno izvršil. Število delalcev je bilo sicer znatno, toda za polovico manjše, kakor se je bilo mislilo s kraja. — V Belfastu na Irskem tepó se katoliški in protestantovski prebivalci med seboj. Angleška vlada je protestantovska in se tedaj lahko zna, koga da podpira. — Na Francoskem se dela sedaj veliko na to, da se povzdigne vojno mornarstvo, ali slutijo, da ga bode kmalu treba? V Lyonu, največjem mestu za Parizom, naših lurških romarjev niso lepo vzprejeli. Ko so se od kolodvora podajali v mesto, sikali so neki mladiči na nje. Troje tacih porednežev so zaprli — V Rimu so bili raznesli glas, da so sv. Oče vzboleli. Na srečo pa ni resnica in so sv. Oče kljubu vročini skorej vsak den tujih in domačih obiskovalcev sprejeli. V Birmanski državi šiva Angležem, ako ne pošljejo kmalu

nove pomoči, uničena jim bode tamošnja vojska, a ničesar ne bo opravila. Kakor je podoba, vtaknila je Rusija vmes svoje roke.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Dalje.)

Unkraj postaje Innichen Drava naglo poma, lahko jo prestopiš; naenkrat pa ji na visokem mokrem travniku zgubimo sled. Drava, nesi pozdrav na Spodnji Štajer vsem, ki za lurške romarje molijo!

Pusta dolina pač ni pusta, ampak krasna, romarji smo kar strmeli in občudovali božji svet, veličastvo božjega stvarjenja. Nek gospod je rekel: Bog je res vse lepo stvaril, pa človek je bedak, ki je pot zmešal. Človek še čuti med tem velikanskim gorovjem celo majhnega in nekako bolj čuti mogočnost in veličastvo božje. „Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra“.

Zdaj zakliče redar „Franzensfeste“ in takoj se vzdignemo in se preselimo v drugi voz, ki nas je zapeljal v Briksen. Franzensfeste je močna trdnjava. Če bi se morebiti Italjanom kedaj „poluštal“ po lepi Tirolski, bi menda od Franzensfeste nesli koj krvave glave domú.

V Briksenu se podam v veliko krčmo „k Slonu“. Tukaj se mi je nekaj pripetilo, kar še v mojem življenju nikdar. Gospodar me ni prašal, kaj želim večerjati, ampak na prvo je vprašal, „kje da hočem jutri meševati“. In zelo ga razveselim, ko sem mu pritrtil, da hočem v njegovi domači kapelici sv. mešo služiti. Dobro se mi je tudi zdelo, da so po mostovžih razobešene pobožne podobe, pa ne kakove nage grdobe, kakor po drugih velikih krčmah. Srečni Tirolci! Tirolci so bolj virne krvi, tihega obnašanja pobožnega značaja.

Danes v nedeljo, 8. avgusta so cerkve polne pobožnih molilcev, ne samo kmečkih, ampak tudi prav gosposkih! — Če pa Slovenec gospod postane, misli že, da je sramota Gospoda gospodov moliti!

Mestice Briksen leži v lepi dolinici, ki je celo podobna kotlu. Okoli in okoli bregovi, za temi bregovi še višje planine, in izza planin še pravi orjaki molijo svoje sive glave, kakor bi gledale ženke z belimi pečami čez planine. Na juterni in južni strani so bregovi pokriti z lepimi vinogradi, z velikim trudom dobro obdelani. Vsaka postat je podzidana, da je na ta način bolj plana, ter jim deževje ne odnese potrebne prsti, in celi vinograd je obdelan z zidom. Hiše med goricami so jako nizke, da se veter in nevihta ne more tako va-nje upreti. Hišice so z deskicami krite, in deske so s kamenjem obtežene, iz istega uzroka. Na severni strani je samo gajejve.

Zjutraj sem potem obiskal cerkve. Stolna cerkev je prostorna in visoka, tudi farna: ponovljenja bi bili obe vredni in potrebni. Obiskovalec pa je bilo vse polno in sicer — samih pobožnih. Cerkvica v bolnišnici se mi je dopadla zavoljo svoje snage in priprostosti. Kaj pač pomaga še tako lepa stavba, če pa je cerkev polna prahú in nesnage! Veličastno je poslopje dijaškega semenišča; skorej bi rekel, da ga je toliko, kakor celega onega mesta. Ima dve do tristo gonjencev in lastno gimnazijo, in je izvrstno urejeno. Rajni škof in knez Gassner si je tukaj krasni spominek postavil. V kapelici pravi napis: „To stavbo je potomcem zapustil Vincencij (Gassner).“

Opoldne zopet zaprežemo železnega konja, ter ga poženemo čez Brennerja proti Inomostu, glavnemu mestu v Tirolskem. Brenner je mogočno bregovje, ki ima več nad šest tisoč čevljev visokih vrhov. Železna pot drži čez Brennerjev prelaz in vozili smo se vsaj tako visoko, kakor bi se po Pohorski Veliki kapi vozili.

Vročina je bila toliko, da smo komaj dihali, ali kljubu temu so stali pred nami snežniki, ki so bili videti, kakor bi bili z belimi prti prekriti. Trikrat smo obhodili breg, preden smo prišli na višino, in od tam smo naglo dirjali navzdol proti Inomostu. Petnajst tunelov smo prevozili, in ko smo iz petnajstega polukali, je bilo krasno mesto Inomost pred našimi očmi. V teh dolgih tunelih mi je vselej nekako tesno pri sreci, ali recimo, nekoliko me jih je strah. Tema je, pač podoba greha in luč je podoba milosti. Človek je stvarjen za kraljestvo luči, a ne za kraljestvo teme. Samo tisti tedaj, ki zajdejo, pridejo v temo, tacega vržejo v zunanjo temo, kjer bode jok in škripanje sé zobi.

(Dalje prih.)

Smešnica 33. „Oče“, piše dijak očetu, „oče, samo tokrat mi pošljite še 25 goldinarjev! Oštir me nadleguje radi dolga. Ako se ga še odkrižam, potem pa skočim raji v Dravo, kakor pa da še stopim kedaj v njegovo hišo, raji...“ „Ah“, huduje se oče, „prazne obljube, same prazne obljube“.

Razne stvari.

(Cesarjev den.) Rojstni den svitlega cesarja, 18. avgust, obhajal se je po naši celi škofiji, kolikor mogoče slovesno, najbolj seveda v Mariboru. Le tu so Njih ekscelencija milost. knezoškof sami imeli ob 9. uri v stolni cerkvi slovesno sv. mešo pri njej so bili uradniki vseh vrst in veliko število vernikov navzoči. Ob 8. uri pa je bila vojaška sv. maša na Tezni.

(Slov. pevsko društvo.) Veselica, katero je slov. pevsko društvo priredilo dne 15. avgusta na Ptuj, obnesla se je vseskozi izvrstno. Pevcev in pevk je bilo nad poldrugo

sto in le ti so vse točke vzporeda izvršili izborno, spremljala jih je v tem godba c. kr. 47. pešpolka odlično, ljubljanski sokoli pa so vzpo red s svojo telovadbo jako pohvalno končali. Poslušalcev je bilo iz vseh stanov in gotovo nad jezéro.

(Volilni shod) skliče kanonik dr. Gregorec za volilce Ptujškega okraja v nedeljo 22. t. m. popoldne ob 3. uri v Narodnem domu v Ptuj ter vabi volilce in domoljube na številno udeležitev.

(Lepo znamenje.) Pri sv. Juriju na Ščavnici je bil dne 15. t. m. volilni shod in so se mnogoštevilni volilci enoglasno izrekli za kandidata vlč. g. dr. Gregoreca. Vidi se torej iz vsega, da se volilci po vseh stranéh strinjajo z njegovimi političkimi načeli.

(Potrjenje.) Volite g. Ed. Kandolinija za načelnika in g. J. Rathoferja za njegovega namestnika v okrajnem odboru v Slov. Bistrici dobila je najvišje potrjenje.

(Turnverein.) Nemški turnerji v Celju, t. j. nekateri izmed njih bili bi se radi odtrgali od velikonemške turnerske zveze. toda njih občni zbor jim ni pritrnil. Velikonemški turner Pacchiaffo (to ime je seveda domače gori v teutoburških lesovih) je predlagal, naj ostane vse pri starem. Tako se je tudi sklenilo.

(Napuh ali ka-li.) Gospodje v bauernvereinu za Maribor in okolico kličejo svoje tovariše, naj se v nedeljo, dne 22. avgusta oblečejo v kmečke jope ter pridejo k zboru v Wiesthalerjevi oštariji. Ob enem pa zarotujejo vse dež. in drž. poslance in še celo ministerstvo, naj se vdeležijo kakor. tako tega zbora. No ti bodo pa se vè da tudi — izostali.

(Pobalinstvo) Kar se je zgodilo te dni Jožefu Gabercu, posestniku pri Vel. nedelji to ni kaj bodi. V eni noči so mu nepoznani pobalini poželi celo njivo koruze in ni se do sehmala mu posrečilo jih zasačiti.

(Ogenj.) Pri posestniku v Ostrožnem pri Celju, Jožefu Matku, jelo je dne 11. t. m. o poldvanajstih na dilah goreti in mu je kmalu stanovanje in gospodarsko poslopje zgorelo. — Isto tako je v Pletarjah na Ptujskem polju pogorel necemu posestniku ves stan in še po vrhu sosednja koč. Ogenj so tu otroci zatrosili.

(Iz vode.) Pri sv. Marku nižje Ptujja so žensko iz Drave potegnili, katera je morala biti odličnejega stanú. kakor se izpozna iz obleke. Čeravno je vsa razpala na kosce, da je nič ni bilo poznati, našli so še 231 gld. pri njej, kateri bodo se še dali pri banki izmeniti.

(Lurški romarji.) Število lurških romarjev iz cele Avstrije znaša 650. Vsi so zdravi in že na poti domov. V Lurdu so preč. g. Fr. Kosar, kanonik stolne cerkve v Mariboru, imeli slov. pridigo. Kaj tacega se tamkaj še gotovo ni prej nikoli slišalo.

(Visoka starost.) Od sv. Trojice v slov. goribah se je te dni preselil Anton Spicej k svoji hčeri v Maribor. Dedej je rojen leta 1794, šteje torej 92 let in je še primerno čvrste postave.

(Dijaško semenišče.) Izmed 49 prošnjikov so v dijaško semenišče vzprejeti tile: Ivan Pintar z Dobrne, Jože Meško iz Vel. nedelje, Fran Bohak iz Poličan, France Krulec iz Brežic, Jože Panič iz Središča, Jože Somrek s Čadrama in Jože Žekar iz Ulimja.

(Duhovske spremembe.) Č. gosp. J. Polc, kaplan v Šmarju, je v noči od 13. do 14. avgusta na naglem umrl. Bil je star 63 let. Naj v miru počiva! Č. g. Fr. Leber, kaplan pri Št. Ilju na Turjaku ostane na svojem mestu; za to pa pride novomešnik, č. g. Ivan Pavlič, v Galicijo. Novomešnik č. g. Yido Janžekovič ne gre v Slivnico, ampak k sv. Štefanu pri Celju.

Loterijne številke:

V Trstu 14. avgusta 1886: 46, 3, 40, 6, 70
V Lincu " " " 66, 41, 77, 69, 24
Prihodnje srečkanje 21. avgusta 1886.

V katoliški bukvarni v Ljubljani je ravnokar izšla:

**„Kratka in lahka“
latinska sv. maša**

za mešani zbor. Zložil **Ig. Hladnik.**

Cena 60 kr., po pošti 62 kr.

Maša je kratka in silno lahka, ter jo iskreno priporočamo vsem prijateljem glasbe.

Podučiteljska služba

na razširjeni dvorazrednici v Remšniku na najlepšem hribcu v Marenberškem okraji s tretjim plačilnim razredom in s prijetnim prostim stanovanjem začasno ali stalno je razpisana.

Prosilci se naj kmalu oglasijo

Krajni šolski svet v Remšniku.

2-3 (Pošta Mahrenberg.)

Vino na prodaj!

Ker potrebujem prostore za kupčijo z jabelki, primoran sem 5 ali 10 štartinjakov vina lanskega leta prodati; vino jako fino je iz Senčaka in velja liter od 20 kr. navzgor.

Franc Koser,

1-2 pri sv. Lovrencu (pošta Juršinci.)

Lep vinograd

okoli 7 oralov, 2 hrama in 2 kleti je na prodaj v Metavi pri sv. Petru. Več pové upr. „Slov. Gosp.“ 1-3

OKLIC!

Ces. kr. okrajna sodnija v Gornjemgradu daje na znanje:

Vsled prošnje **Marije Pfeifer**, posestnice v **Ljubiji**, se dovoli prostovoljna dražba **njenih posestev** — in sicer: vloge 15 katastralne občine Ljubija — cenjene na 4525 fl., vloge 16 iste občine cenjene na 500 fl., in vloge 17 iste občine cenjene na 200 fl.

Za prodajo se določi dan na

25. sept. 1886 dopoldne od 11. do 12. ure pri tej sodnji.

Imenovana posestva se bodo za gori navedeno ceno izklicavala in tistemu, ki največ obljubi — tudi pod imenovano ceno oddala.

Lastnica **Marija Pfeifer** si pridrži pravico, celi kup v teku osmih dni razveljaviti, ako v istem času to sodnji naznani.

Prodaja postane še le tedaj pravomočna, ako jo lastnica potrdi, ali ako v teku osmih dni pri sodnji ne ugovarja.

Vsak licitant ima pred ponudbo 10 % gori navedene cene kot varščino pri sodnji vložiti. Kupecu se bode ta varščina v kupnino računila. Ostali znesek pa ima kupec v teku enega meseca tako gotovo pri tukajšnji sodnji poplačati, ker bi inace položena varščina zapadla.

Pri posestvu vloga 15 zamore intabulirani znesek 1770 fl. proti temu, da se 6 % obresti plačujejo — še dalje ostati.

Opozarja se, da leži celo posestvo blizu Mozirskega trga, tik okrajne ceste. — Poslopje je v dobrem stanu in posebno za oštarijo, katera se tudi sedaj tamkaj nahaja — pripravno. Na posestvu stojite tudi dve žagi.

Vsakteri si zamore cenilni zapisnik in zemljiščne knjige pri tukajšnji sodnji ogledati.

C. kr. okrajno sodišče v Gornjemgradu,
dne 10. avgusta 1886.

C. kr. okrajni sodnik:

1-4

Dr. Voušek.

Nova, 16 metrov dolga, 8 mtr. široka sadja na vodi in 6 oleandrov je po ceni na prodaj. Natančneje pri gosp. **Pet. Fridavu** v Noršencih pri Ljutomeru. 1-3

Turnske ure

izdeluje nove in tudi stare popravlja po nizki ceni in se čast. cerkvenim predstojnikom posebno priporočuje.

Matija Lenard,

izdelovalec turnskih ur na Mirnem na Kranjskem. 3-3

Sejem.

V Središču (Polstrau) bode 24. avgusta t. l. to je na den sv. Jerneja letni živinski in kramarski sejem.

Vabijo se kupci in tržci živine in drugega blaga, v obče vsi trgovci.

Trg Središče, dne 15. avg. 1886.

Kočevar, župan.

Sledečih molitvenikov, ki so zaradi svoje jako lepe vsebine zelo priljubljeni in med ljudstvom razširjeni, izšli so ravnokar novi iztisi ter se prodajajo po navedenih cenah in sicer:

Družbene bukvice

za dekleta, ki so pri deklini ali križevski družbi v Konjicah in tudi za druge pobožne ženske

Spisal **Jožef Rozman**,
pokojni Konjiški nadžupnik.

Z dovoljenjem preč. Lavantiškega knezoškofijstva.

XI. natis.

(Lastnina Križevske družbe v Konjicah.)

Veljajo v usnji vezane 1 fl. 30 kr., v usnji z zlato obrezo 1 fl. 70 kr.

Krščanski junak

ali molitvene bukvice za slovenske vojake in sploh za katoliške mladenče.

Spisal **L. Jeran**.

Z dovoljenjem cts. čast. Ljubljanskega knezoškofijstva.

II. natis.

Velja v pol-usnji 35 kr., v usnji 38 kr.
v usnji z zlato obrezo 50 kr.

Kruh angeljski.

I. Molitvene bukvice. II. Pripravljavne bukvice na prvo sv. obhajilo.

Po slovenski piravnal

P. Hrisogon M.

Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega knezoškofijstva.

II. natis.

Velja v pol-usnji pozlačen 40 kr., v usnji 42 kr., v usnji z zlato obrezo 65 kr., in v usnji z zlato obrezo pozlačen 75 kr.

Vse te troje knjige dobé se tudi še bolj dragoceno vezane ter so na prodaj pri

M. Gerber-ju v Ljubljani

in pri vseh knjigotržcih. 1-3

Služba organista

in mežnarja na Ptujski gori (Maria Neustift bei Pettau) bo izpraznjena. Prošniki se naj do 25. avgusta t. l. oglasijo. 2-2

Gospodarska in obrtniška okrajna razstava v Ptujju

od dne 19. do 26. septembra 1886 pod pokroviteljstvom visokorodnega gospoda Gundakerja grofa Wurmbanda, deželnega glavarja na Štajerskem.

Reči se razstavljajo:

Vse koristne živali, živalski izdelki, zemljišeni izdelki, poljedelstva in gospodarstva, živež, izdelki gozdnarske obrti, čelo- in sadjereje, orodja za hmelj in hmeljereje, izdelki vino- in sadjereje in vrtnarstva, vse vrte in žgane pijače, gospodarski stroji in orodja, obrtniški pomočni stroji, izdelki obrtniških šol, pohištvo in učni pripomočki ljudskih šol, otročjih vrtov, izdelki vseh obrtnikov itd.

Premije so državne, deželnega gospodarst. društva, okrajne in privatne. Obrok za oglašanje je do 30. avgusta.

Več se izve in načrti se dobijo v pisarni okrajnega zastopa v Ptujju.

2-3

Razstavni odbor.

Najboljše žganje se dobiva v žganjarji

Rajmunda Wieserja v Hočah pri Mariboru

kakor:

Tropinska žganjica	gld. 18-25
Drožena "	" 20-40
Slivovka "	" 22-40
Rostopšin "	" 20-24
Višnjevcevec "	" 20-24
Brinjevcevec "	" 22-26
Grenki "	" 20-24

Velika zaloga starih in novih štajerskih slivovk, pravega starega droženega in tropinskega žganja.

Če se vzame 1 hektoliter, se dobi zaželeno blago na vse železne postaje — prosto. 1-10